

మేరా భారత్ మహాన్

—శాస్త్రాల విజయలక్ష్మి

(కొముది-రచన నిర్వహించిన హాట్‌లోన్ల సంకలన ఉత్తమ కథ)

శ్రీహరికి చిన్నతనం నుండి ఒక కోరిక ఉంది. మంచు ప్రదేశం చూడాలి మంచుతో ఆడుకోవాలి. సినిమాల్లో చూసి చూసి ఎలాగైనా మంచు కురిసే ప్రదేశానికి వెళ్ళాలని ప్రగాఢ వాంఛ.

అతను హైదరాబాదులో ఒక ప్రైవేటు కంపెనీలో పనిచేస్తున్నాడు. ఎల్. టీ. సీ సదుపాయంలేదు. ఎప్పుడు వెళ్ళాలనుకున్నా ఏదో ఆటంకం. చివరికి ఆ కోరిక కార్యరూపం దాల్చేసరికి పెళ్ళయి పాప పుట్టి దానికి రెండేళ్ళు నిండాయి.

అనుకోకుండా ఎరియర్స్ డబ్బు పదిహేను వేలు వచ్చింది. ఇటువంటి అవకాశం మళ్ళీ రాదు. ఎలాగైనా వెళ్ళాలని గట్టి పట్టుదలతో ప్రయాణం పెట్టుకున్నాడు. అది మార్చి నెలాఖరు. సీజను కూడా బావుంటుంది.

మనాళి వెళ్ళాలని నిర్ణయించుకున్నాడు. టూరిస్టు సర్వీసులు ఉన్నాయి. కానీ అని వాళ్ళ వీలుకు తగ్గట్లు ఉండవు. అందుకని విడిగా వెళ్ళాలనుకున్నాడు. టూరిస్ట్ డిపార్ట్‌మెంట్ ద్వారా నెట్‌ద్వారా తగిన సమాచారం సేకరించాడు. మనాళి వెళ్ళాలంటే రెండు మార్గాలున్నాయి. ఢిల్లీ, సిమ్లా మీదుగా ఒకటి, పఠాన్ కోటా కాంగ్రా మీదుగా మరొకటి. రెండవ మార్గాన్నే ఎంచుకున్నాడు.

ఎందుకంటే సిమ్లా మీదుగా వెళితే కోటాన్ దాటాకగానీ కనిపించవు మంచుపర్వతాలు. కాంగ్రా మీదుగా వెళితే పఠాన్ కోటా దాటిన కాసేపటికే కనిపిస్తాయి. మంచు శిఖరాలు చివరిదాకా వాటి పక్కనే ప్రయాణం.

వరంగల్ నుండే పఠాన్ కోటా వెళ్ళే రైలుకి రిజర్వేషన్ చేయించుకున్నాడు. భార్యా బిడ్డలతో రైలెక్కాడు. ఆరుగంటలు ఆలస్యంగా పఠాన్ కోట్ చేరింది రైలు. ఆ రాత్రి హోటల్‌లో బస చేసి మర్నాడు ఉదయం మనాళి వెళ్ళే బస్ ఎక్కాడు.

పఠాన్ కోటా దాటిన రెండు గంటల తర్వాత దూరంగా కనిపించాయి మంచు శిఖరాలు. శ్రీహరికి ఒళ్ళు గగుర్పొడిచింది. కళ్ళవెంట నీళ్ళు తిరిగాయి. భర్త వంక చూసి నవ్వుకుంది శారద.

సాయంత్రానికి మనాళి చేరింది బస్. దిగగానే ఆటోవాళ్ళు టాక్సీవాళ్ళు చుట్టుముట్టారు. ఒక ఆటో మాట్లాడుకుని ఏదైనా మంచి హోటల్‌కి తీసుకెళ్ళమన్నాడు రెండు మూడు హోటళ్ళు తిరిగి చూసి ఒక హోటల్లో దిగాడు. అతను హైదరాబాదులో సేకరించిన వివరాలతో పోల్చి చూస్తే ఎక్కువగానే ఉన్నాయి హోటల్లో గదుల ధరలు.

అదేమిటి అని అడిగితే ఈ మధ్యనే ధరలు పెరిగాయి అన్నారు. ఎనిమిదివందలు అద్దె కానీ రూము బావుంది. గదిలో కిటికీ దగ్గర నుంచుంటే మంచి దృశ్యం పైన మంచుతో కప్పబడిన కొండలు. వాటి మీద పచ్చని ఫైన్ చెట్లు.

స్నానం చేశాక శారద రూములోనే ఉండిపోయింది. శ్రీహరి తయారై బయటకి వచ్చాడు. రిసెప్షన్ దగ్గరకి వెళ్ళాడు. మనాలీ వచ్చిన ప్రతి టూరిస్టు అడిగే మొదటి ప్రశ్న సో గురించి. ఆ మాటే శ్రీహరి అడిగాడు. సో చూడాలి ఎలా వెళ్ళాలి?

"ఈ ఏడాది కాస్త తక్కువగానే పడింది మంచు. రాహ్ తాంగ్ పాస్ దగ్గర ఉంది సో. గవర్నమెంట్ వాళ్ళ సైట్ సీయింగ్ ట్రీప్ ఉంది. ఆ బస్ లో వెళ్ళండి. బస్టాండ్ ఎదురుగానే టిక్కెట్లు కావాలంటే నేను తెప్పించి పెడతాను " అన్నాడు హోటలతను.

అతనికి డబ్బులిచ్చి టిక్కెట్లు తెప్పించుకున్నాడు. రూముకి వచ్చాడు. చలి ఎక్కువగా ఉంది. అదనంగా రోజుకి డెబ్బైరూపాయలు చెల్లించేలా రూము హీటరు తెప్పించుకున్నాడు.

తెల్లవారి ఏడింటికే తయారై బయటపడ్డారు. రోడ్డు పక్క హోటల్లో వేడి వేడి ఆలూ పరాతాలు తిని, కాఫీ తాగి బస్సెక్కారు. బస్సునిండా టూరిస్టులు ఉన్నారు. బస్ బయలుదేరింది. రాహ్ తాంగ్ పాస్ యాభై కిలోమీటర్లు వెళ్ళే దారిలో ఊలు దుస్తులు, బూట్లు అద్దెకి ఇస్తారు. ఒక చోట బస్ ఆపితే అందరూ దిగి తీసుకున్నారు. ఎత్తుకి వెళ్తున్న కొద్దీ మంచు దగ్గర పడుతూవుంటే అందరూ కేరింతలూ కేకలు.

అలా వెళ్ళి వెళ్ళి రోహ్ తాంగ్ పాస్ పన్నెండు కిలోమీటర్లు అని ఉన్న మైలురాయి దగ్గర పక్కకు తీసి బస్ ఆపేశాడు డ్రైవరు. ఇక ముందుకి వెళ్ళదు. మూడుగంటలు టైం ఇస్తున్నాం ఈలోగా తిరిగిరావాలి. అన్నాడు.

అంతా దిగారు. అక్కడికి దగ్గరలో మంచు లేదు. కిందంతా తడిగా బురదగా ఉంది. రోడ్డు బాగానే ఉంది. అడ్డంగా బారికేడ్లు పెట్టారు. బస్ దిగిన వాళ్ళంతా తెల్లమొహం వేసుకుని చూస్తుండిపోయారు.

కాస్త దూరంలో గుర్రాలు వరసగా నిలబెట్టి ఉన్నాయి. బస్ ఆగగానే గుర్రాలవాళ్ళు టూరిస్టులను చుట్టుముట్టారు.

అక్కడికి అయిదు కిలోమీటర్ల దూరంలో బియాస్ నాలా (Beas Naala) అనే ప్రదేశం దగ్గర సో ఉంది. అక్కడికి వాహనాలను అనుమతించరు. గుర్రాల మీదే వెళ్ళాలి. లేకపోతే నడిచి వెళ్ళాలి. గుర్రానికి రానూపోనూ అయిదువందలు.

తెల్లబోయాడు శ్రీహరి. తను సేకరించిన సమాచారంలో ఈ గుర్రాల ప్రసక్తిలేదు. అక్కడ పసిపిల్లతో నడవడం చాలాకష్టం. అదిగాక చాలా సమయం పడుతుంది. అందుకే గుర్రాలు మాట్లాడుకున్నారు. శ్రీహరి పాపను పట్టుకుని ఒక గుర్రం మీద శారద మరో గుర్రం మీద.

సో పాయింట్ కి చేరారు. ఫుట్ బాల్ స్టేడియం అంతమేర మంచు ఉంది. విపరీతమైన జనం. అందరూ తొక్కడం వలన మంచు రంగు మారిపోయి నల్లగా ఉంది. కొండ వాలున ఎత్తుకి వెళితే అక్కడ స్వచ్ఛంగా మెరుస్తోంది కానీ అంతదూరం వెళ్ళడానికి ఎవరూ సాహసించడంలేదు. అంతా కింద కిందనే ఉన్నారు.

స్కేటింగ్ సామాన్లు అద్దెకిస్తాం స్ట్రీరింగ్ చేస్తారా అని అడిగే వాళ్ళూ, మంచుతో మీ బొమ్మ చేస్తాం డబ్బులివ్వమనేవాళ్ళూ, కాఫీలూ, టీలూ, చిప్సూ పాప్ కార్స్ వగైరా పదార్థాలు అమ్మే వాళ్ళు అంతా గందరగోళంగా ఉంది.

ఆ దృశ్యం చూసి నీరుగారిపోయాడు శ్రీహరి. నాలుగు అడుగులు వేస్తే ఎవరో ఒకరు తగులుతున్నారు. ఊహించినదానికీ వాస్తవానికి ఏ మాత్రం పొంతన కుదరక ఢీలా పడిపోయాడు. అయినా లేని ఉత్సాహం తెచ్చుకుని మంచుతో ఆడుకున్నారు దంపతులు. ఒక గంట సేపు అక్కడే గడిపి మళ్ళీ గుర్రాలు ఎక్కారు. మనాలీ చేరి మరికొన్ని ప్రదేశాలు చూపించి బస్టాండులో దించింది బస్.

చలి. అలవాటులేని గుర్రపుస్వారి. ఒళ్ళు హూనం అయిపోయింది. రూముకి వెళ్ళి కాసేపు విశ్రాంతి తీసుకుని బయటికి వెళ్ళి బజార్లో తిరిగి భోజనం చేసి వడ్డం అని బయలుదేరారు. కాసేపు షాపులన్నీ చూసి రోడ్ పక్కనే ఉన్న హోటల్ కి వెళ్ళి భోజనం ఆర్డర్ ఇచ్చాడు.

వీళ్ళ మాటలు విని పక్క టేబుల్ దగ్గర కూర్చున్నతను పలకరించాడు. అతనూ తెలుగువాడే పేరు ప్రసాద్. కొత్తగూడెం నుండి వచ్చాడట. మాటలు కలిశాయి. "స్నో చూశారా?" అని అడిగాడు ప్రసాద్.

"ఆ చూశాం లెండి!" అన్నాడు శ్రీహరి. వీళ్ళు బస్ లో వెళ్ళారని తెలిసి "అరే! అలా వెళ్ళారా?" అని బాధపడ్డాడు ప్రసాద్.

ఆశ్చర్యపోయాడు శ్రీహరి. "ఇంకెలా వెళ్ళాలి?" అని అడిగాడు. దానికి సమాధానంగా మొత్తం చరిత్ర అంతా చెప్పుకొచ్చాడు ప్రసాద్.

మనాల్ని నుండి రాహ్ తాంగ్ పాస్ మీదుగా లడాఖ్ లోహ వెళ్ళే మార్గం చలికాలంలో పూర్తిగా మూసుకుపోతుంది. ఫిబ్రవరి నెలాఖరుకి మంచు తొలిగించటం మొదలుపెట్టి ఏప్రిల్ నెల పదిహేను తరువాత మళ్ళీ రాకపోకలకు అనుమతిస్తారు. అంతదాకా బియాస్ నాలా వరకూ మాత్రమే టూరిస్టులను వెళ్ళనిస్తారు. అక్కడిదాకా అందరూ వాహనాల మీద వెళితే తమకు ఆదాయం ఉండదని గుర్రాలవాళ్ళు బియాస్ నాలాకు అయిదుకిలోమీటర్లకు ముందే రోడ్ కి అడ్డం పెట్టేస్తారు.

అలా వాళ్ళు వచ్చి అడ్డం పెట్టేలోగా అంటే తొమ్మిదింటిలోగా ఆ ప్రదేశం దాటి వెళ్ళిపోతే బియాస్ నాలా దాటిన తరువాత కొంతమేర రోడ్డు క్లియర్ చేసేవారు అక్కడంతా మంచుమయం. జనం ఉండరు. అక్కడికి వెళ్ళడానికి జీపులు దొరుకుతాయి. ఎనిమిదొందలు తీసుకుంటారు. తెల్లవారి అయిదుగంటలకి బయలుదేరాలి. అని వివరంగా చెప్పాడు.

నోరావలించాడు శ్రీహరి. "ఇవన్నీ మీకెలా తెలిశాయి?" అని అడిగాడు.

"వస్తుంటే సిమ్లాలో ఒక తెలుగాయన పరిచయం అయ్యాడు. పాపం ఆయనే ఇవన్నీ చెప్పి పుణ్యం కట్టుకున్నాడు. ఆయన తిరుగు ప్రయాణంలో ఉన్నాడు. వాళ్ళూ అలాగే వెళ్ళారట. మేము నిన్న వెళ్ళివచ్చాం. మనం అంతదూరం నుండి పడుతూ లేస్తూ వచ్చింది ఎందుకు? స్నో చూడానికే కదా! " అన్నాడు ప్రసాద్.

"మరి ఈ ఏర్పాట్లు అన్నీ ఎవరు చేశారు?" అని అడిగాడు శ్రీహరి.

"అందరికీ తెలుసు కానీ ఓ పట్టాన చెప్పరు నా దగ్గర ఆ డ్రైవర్ నెంబరుంది. ఇస్తాను తీసుకోండి. మీకు ఏ మాత్రం అవకాశం ఉన్నా వెళ్ళిరండి. మళ్ళీ మళ్ళీ ఇంతదూరం రాము కదా! అని నెంబరిచ్చి వెళ్ళిపోయాడు."

కాసేపు తర్జన భర్జన పడి వెళ్ళడానికే నిశ్చయించుకున్నాడు. బయటికి వెళ్ళి టెలిఫోన్ బూత్ నుండి ఫోన్ చేశాడు. వీళ్ళుండే హోటల్ వివరాలు అడిగి ఇంక అరగంటలో మీ రూముకి వచ్చి కలుస్తాను. అన్నాడు డ్రైవరు.

హోటల్ కి వెళ్ళి రిసెప్షన్ దగ్గరున్న శాల్మీని ఈ విషయం అడిగితే "అవును అలా కూడా వెళ్ళొచ్చు!" అన్నాడు తాపీగా.

"మరీమాట ముందే చెప్పలేదే? చెప్పుంటే ఇవ్వాలే వెళ్ళేవాళ్ళంకదా! " అన్నాడు చిరాగ్గా శ్రీహరి.

"మీరు అడగలేదుగా!" అన్నాడతను.

రుసరుసలాడుతూ రూముకి వచ్చాడు శ్రీహరి. "ఇదే మనదేశంలో ఉన్న దరిద్రం. చేసేది చెప్పరు. చేప్పేది చెయ్యరు. అంతా గుట్టూ గుంభనా!" అన్నాడు.

"పోన్లెండి. ఇక్కడ ఉండగానే తెలిసింది. రైలెక్కాక తెలిసుంటే జీవితాంతం బాధపడేవాళ్ళం" అంది శారద.

కాసేపటికే వచ్చాడు డ్రైవర్. పేరు అశోక్. పహాడీ జాతివాడు. పాతికేళ్ళుంటాయి. చెప్పండి "ఏమిటి విషయం?" అన్నాడు.

ఇలా రామ్ తాంగ్ పాస్కి వెళ్ళాలంటే, "నా బళ్ళు రెండూ బుక్ అయిపోయాయి అన్నాడు. సర్లెండి అంతదూరం నుండి వచ్చారు ఏదోవిధంగా మీకు న్యాయం చెయ్యాలి కదా వేరేవాళ్ళని ఎవరినైనా అడుగుతాను అన్నాడు. పన్నెండోందలు అవుతుంది అన్నాడు."

"అదేమిటి? నిన్న నా ఫ్రెండ్ ఎనిమిదోందలే ఇచ్చాడుగా" అంటే ఏవో కథలు చెప్పాడు. బేరం ఆడి ఎనిమిదోందలు యాభైకి ఒప్పించాడు శ్రీహరి.

"సర్లెండి మీరు గొప్పవాళ్ళు మీరు తృప్తిపడితే నాకు మరికాస్త బక్షీస్ ఇవ్వకపోతారా?" అనేసి "ప్ర్యూయల్ తీసుకోవాలి నాలుగోందలు ఇవ్వండి అని డబ్బడిగి తీసుకుని రేపు ఆరింటికల్లా వచ్చేస్తాను రెడీగా ఉండండి" అని చెప్పి వెళ్ళిపోయాడు.

ముందే తెలియక రెట్టింపు ఖర్చుపెడుతున్నాం కదా అని కాసేపు బాధపడి పోన్లే మళ్ళీ మళ్ళీ రాబోతామా అని సరిపెట్టుకున్నాడు శ్రీహరి.

మర్నాడు అయిదింటికే లేచి తయారై కూర్చున్నారు. ఆరున్నరకు వచ్చాడు అశోక్. జీప్ చాలాబావుంది. స్పీడ్ గానే డ్రైవ్ చేస్తున్నా కంట్లో ఉంది. ఏమిటో కబుర్లు చెప్పతూనే ఉన్నాడు.

ఎనిమిదింటికే క్రిందటి రోజు బస్ ఆపిన చోటికి వచ్చారు. ఇంకా ఎవరూ రాలేదు. సర్రున దూసుకుపోయింది జీప్. బియాస్ నాలా దగ్గరికి వెళ్ళి మళ్ళీ మరో కొండమీదకి ఎక్కసాగింది. అంతా మంచు. కనుచూపు మేర సూది మొనమోపే ఖాళీ లేకుండా మంచు ఉదయపుటెండలో మెరిసిపోతోంది.

రోడ్ కి ఇరుపక్కలా మంచుగోడలు. మరో కిలోమీటరు వెళ్ళి జీప్ ఆపేశాడు అశోక్. "ఇంతేసాబ్. ఇంతవరకే రోడ్ క్లియర్ చేశారు. దిగండి మీ ఇష్టం వచ్చినంత సేపు ఇక్కడ ఉండండి" అన్నాడు.

మంత్రముగ్ధుల్లా కార్లోంచి దిగారు. రెప్పవేస్తే ఆ సుందరదృశ్యం కనుమరుగయిపోతుందేమో అని భయం. బూట్లు కోట్లు అద్దెకి తీసుకున్నారు కాబట్టి అవి వేసుకుంటే వెచ్చగా ఉంది. తనివి తీరా మంచులో ఆడుకున్నారు. తమని మర్చిపోయారు.

రెండు గంటలు అక్కడే ఉండి "ఇక చాలు వెళదాం" అని తిరుగు ముఖం పట్టారు. వెళ్ళేటప్పుడు ఏ ఆటకంలేకుండా వెళ్ళిపోయారు కానీ వచ్చేటప్పుడు రెండు సార్లు పోలీసులు ఆపేశారు. "రోడ్డు తెరవకుండా ఎందుకువెళ్ళారు? ఏదైనా జరిగితే ఎవరిది జవాబుదారీ?" అని తిట్టిపోశారు.

శ్రీహరికి తలకొట్టేసినట్లే అయింది. అశోక్ మాత్రం ఇదంతా మామూలే అన్నట్లు ఊరుకున్నాడు. శ్రీహరిని అడిగి డబ్బు తీసుకుని వాళ్ళ చేతుల్లో పెట్టాడు.

రోడ్డుకి అడ్డం పెట్టిన దగ్గర గుర్రాలు వాళ్ళతో కాస్త దెబ్బలాట అయింది. వాళ్ళకీ ఏదో సమర్పించుకోక తప్పలేదు. ఒక్కోరోజు ఇంతే. "ఒక్కోరోజు చూసీచూడనట్లు వదిలేస్తారు" అన్నాడు అశోక్.

అంతమంచి అనుభవం తర్వాత ఇటువంటి వ్యవహారాలు కాస్త చిరాగ్గా అనిపించాయి శ్రీహరి దంపతులకు. హోటల్ కి చేరుకున్నారు. నాలుగువందలు మినహోయించుకుని మిగిలిన డబ్బులు ఇచ్చేశాడు.

"మీకోసం ఇంత శ్రమపడ్డాను. పోలీసులతో గొడవపడ్డాను. నాకు ఈనాం ఇవ్వండి" అన్నాడు అశోక్.

యాభై రూపాయలు ఇవ్వబోతే వద్దుపామ్మన్నాడు.

శ్రీహరికి కోపం వచ్చింది. "దారంతా అందరికీ సమర్పించుకుంటూనే వచ్చాను" అన్నాడు.

"అందరికీ ఇస్తే నాకిచ్చినట్లు అవుతుందా?" అన్నాడు అశోక్.

మాటామాటా పెరిగింది. కనీసం రెండోందలైనా ఇవ్వమంటాడు అశోక్.

అరిచి మొత్తుకున్నా యాభై కంటే ఇవ్వనంటాడు శ్రీహరి.

"వద్దు అదికూడా నువ్వే ఉంచుకో ఇటువంటి గతిలేనివాళ్ళు ఎందుకొస్తారు టూర్లకి బుద్ధిలేక మీతో బేరం కుదుర్చుకున్నాను" ఈసడించాడు అశోక్.

శ్రీహరి ఆగ్రహం అవధులు దాటింది అతనిమీదకి దూసుకెళ్తుంటే అప్పటికే అక్కడ మూగిన జనం అడ్డుపడి ఆపేశారు.

పెద్దగా అరుస్తూనే వెళ్ళిపోయాడు అశోక్.

"ఎందుకండీ వాళ్ళతో గొడవ? వాళ్ళు ఇక్కడివాళ్ళు మనం బయటనుంచి వచ్చిన వాళ్ళం. ఏదో కొంత ఇచ్చి రాజీపడాల్సిగానీ పోట్లాటకు దిగితే ప్రమాదం కొనితెచ్చుకున్నట్లేకదా!" అన్నాడు ఆ హోటల్లోనే బసచేసిన తోటి టూరిస్ట్.

విసురుగా రూముకి వచ్చాడు శ్రీహరి. "ఛ. దిక్కుమాలిన దేశం. దిక్కుమాలిన మనుషులు. ఇటువంటి అన్యాయం ఇంకెక్కడా ఉండదు. కొత్త ప్రదేశానికి వచ్చిన మనిషిని జలగల్లా పట్టి పీడించి పీల్చి పిప్పి చేసిగానీ వదలరు. మళ్ళీ విదేశీయులని నెత్తినపట్టుకుని తిరుగుతారు. డబ్బు కోసం ఎంతకైనా తెగిస్తారు. అసలైనా నాదీ బుద్ధి తక్కువ. తగుదునమ్మా అని విహారయాత్రకు వచ్చినందుకు నా చెప్పుతో నన్ను నేనే కొట్టుకోవాలి. డబ్బు పుష్కలంగా ఉన్న ధనవంతులు టూర్లు చేస్తే అందం ఆనందం. నా బోటి బికారి వెధవకి ఇటువంటి మర్యాదే జరుగుతుంది" అని బాధపడ్డాడు.

ఆవేశం చల్లారాక డబ్బులెక్కచూసుకున్నాడు. అనుకున్నదానికంటే బాగా ఎక్కువే ఖర్చయింది. బొటాబొటిగా మిగిలింది డబ్బు. జాగ్రత్తగా ఖర్చుచేస్తూ ఇంటికి చేరితే జన్మధన్యం అనుకున్నాడు.

మర్నాడంతా ఆ చుట్టుపక్కల తిరిగారు కాలినడకన. మర్నాడు పొద్దున బస్ కి టికెట్లు బుక్ చేసుకుని హోటల్ కి వచ్చేశారు. రాత్రిపూట ఉరుములు, మెరుపులతో వర్షం మొదలైంది. మన అదృష్టం నిన్నా, మొన్న వాతావరణం బాగుంది. కాబట్టి అన్నీ చూడగలిగాం అనుకున్నారు. రాత్రంతా ఆగకుండా మారుస్తూనే ఉంది వాన.

తెల్లవారి ఎనిమిదింటికి బస్.

ఏడింటికే తయారై హోటల్ గది ఖాళీ చేసి సామాన్లు తీసుకుని బస్టాండుకి వెళ్ళారు. అక్కడ అయిదారు బస్సులు ఉన్నాయి. జనం అంతా బస్టాండులో ఉన్నారు. ఏదో గందరగోళంగా ఉంది. ఏమిటని అడిగితే తెలిసింది.

రాత్రి పడిన వానకి ముందర రోడ్ పాడైంది. బస్సులు బయలుదేరవు. టికెట్ చూపించి డబ్బు వెనక్కి తీసుకోమని చెబుతున్నారు.

గుండెల్లో రాయిపడినట్లు అయింది శ్రీహరికి. యా౯తికంగా వెళ్ళి టికెట్లు చూపించి డబ్బు తీసుకున్నాడు. మళ్ళీ జల్లు మొదలైంది.

"పదండి అలా వెళ్ళి హోటల్లో కూర్చుందాం" అంది శారద. సామాన్లు తీసుకుని రోడ్ పక్కనే ఉన్న హోటల్లోకి వెళ్ళి కూర్చున్నారు. టీ ఆర్డర్ ఇచ్చాడు.

అప్పుడే అశోక్ కూడా హోటల్లోకి వచ్చాడు. అతని వెంట మరికొంతమంది ఉన్నారు. ఇద్దరూ ఒకరినొకరు చూసుకుని విసురుగా మొహాలు తిప్పేసుకున్నారు.

అశోక్ వాళ్ళు పెద్దగా మాట్లాడుకుంటున్నారు. "ఇలా వర్షం పడడం మంచిదే పైన చాలా మంచు కురిసింది. సీజన్ పూర్తిగా మంచువుంటుంది. టూరిస్ట్లు బాగా వస్తారు. మన పంట పండినట్లే!" అనుకుంటున్నారు.

"ఆ విషయం లో మనం జాగ్రత్తగా ఉండాలి. మంచి పార్టీని చూసుకోవాలి. బక్షిస్ ఇవ్వమంటే ఏడిచే సన్యాసి వెధవలు దొరికితే మనకేం లాభం?" అన్నాడు అశోక్ పెద్దగా.

శ్రీహరికి ఒళ్ళుమండిపోయింది. ఆ చిరాకంతా పేచీపెట్టి విసిగిస్తున్న కూతురి మీద చూపిస్తూ రెండు తగిలించాడు. దాంతో గుక్కపెట్టి ఏడవడం మొదలుపెట్టింది ఆ చంటిది.

శ్రీహరి లేచి హోటల్ కౌంటర్ దగ్గరకి వెళ్ళాడు. "బస్సులు ఎప్పుడు బయలుదేరుతాయి? మేము వెళ్ళాలి?" అన్నాడు.

"రాత్రి వర్షానికి రోడ్డు బాగా పాడైందనే అంటున్నారు. ఇవ్యాళ బస్సులు నడవవు" అన్నాడతను.

"మరి వేరే వాహనాలు అంటే షేర్ జీపులుగానీ ఏవైనా దొరుకుతాయా?" దీనంగా అడిగాడు శ్రీహరి.

"బస్సులే వెళ్ళలేకపోతే ఇక చిన్నవాహనాలు వెళతాయా?" అన్నాడు హోటలతను. మళ్ళీ వచ్చి కుర్చీలో కూలబడ్డాడు శ్రీహరి. పరిస్థితి తలుచుకుంటే గుండె జారిపోతుంది. చేతుల్లో డబ్బు బొటాబొటీగా ఉంది. క్రెడిట్ కార్డు మెదపలేదు. దూరం ప్రయాణం దొంగల భయం అని భార్య మెడలోని గొలుసు, చేతిగాజులూ తీసేసి మంగళసూత్రాలు గిట్ల గొలుసులో గుచ్చుకుంది.

ఇప్పుడెలా ఇక్కడ ఆగిపోతే రైలు అందదు ఏం చెయ్యడం? అప్రయత్నంగా కళ్ళనీళ్ళు తిరిగాయి. అతనిని ఒక గంట గమనిస్తున్న అశోక్ గభాల్వ లేచి వాళ్ళ దగ్గరకి వచ్చాడు.

"సాబ్! ఏమైంది? ఏమిటలా ఉన్నారు?" అని అడిగాడు. ఆ కంఠంలో అదివరకటి హేళన లేదు. ఆదుర్దా మాత్రమే ధ్వనిస్తోంది.

శ్రీహరి మాట్లాడకపోయేసరికి "మేము హోటల్ ఖాళీ చేసేశాం. బస్ కేన్సిల్ అయింది" అని తనే చెప్పేసింది శారద.

"ఓస్. అంతేనా పదండి నేను తీసుకెళ్తాను హోటల్ కి" అంటూ అతని సమాధానం కోసం ఎదురు చూడకుండా సామాన్లు తీసుకుని బయటికి నడిచాడు అశోక్.

గబగబనడుస్తున్న అతని కింద నడిచాడు శ్రీహరి. ఇద్దరూ రోడ్ మీదకి వచ్చేసారు. "ఆగు అశోక్" అంటూ అప్పుడు నోరు విప్పాడు. "నా దగ్గర అంత డబ్బులేదు. ఇక్కడ చిక్కుపడిపోతే రైలు వెళ్ళిపోతుంది. సగం డబ్బు కోసేసుకుని సగమే ఇస్తారు. మళ్ళీ టికెట్లు కొనాలి. ఎలా? నా దగ్గరున్న డబ్బు సరిపోదు" ఇక ఆ తర్వాత మాటలు రాలేదు. కళ్ళవెంట నీళ్ళు తిరిగాయి. అప్పటికి పరిస్థితి పూర్తిగా అర్థం చేసుకున్న శారద ఏడవడం మొదలుపెట్టింది.

ఒక్క క్షణం తెల్లబోయాడు అశోక్. వెంటనే "ఏం ఫర్వాలేదు సాబ్. మా ఇంటికి వెళదాం" అంటూ తన జీప్ దగ్గరకి వెళ్ళి సామాన్లు లోపలపెట్టాడు. వాళ్ళూ ఎక్కాక తిన్నగా అతనింటికి తీసుకెళ్ళాడు.

చిన్న ఇల్లు. తల్లిదండ్రీ ఉన్నారు. పరిచయం చేశాడు. వాళ్ళకి హిందీ రాదు. పహాడీ భాషలోనే ఏదో చెప్పారు.

"మిమ్మల్ని ఏమీ మొహమాటపడొద్దని చెప్పతున్నారు" అని చెప్పాడు అశోక్. అతిథులను తల్లికి అప్పగించి వెళ్ళిపోయాడు. సామాన్లు పక్కనపెట్టుకుని కూర్చున్నారు శ్రీహరి శారద. అతని మనసు పరిపరి విధాల పోతోంది. ఈ ఆదరణ వెనకాల ఏదైనా కుట్రలేదుకదా! ఏదైనా జరగరానిది జరిగితే ఈ కొత్తప్రదేశంలో ఎవరు దిక్కు? ఎందుకిటువంటి పరిస్థితి ఎదురైంది? ఆలోచనలతో బుర్రవేడెక్కిపోయింది.

రెండుమూడు గంటల తరువాత అశోక్ అతని తమ్ముళ్ళూ వచ్చారు. వాళ్ళిద్దరికీ మారుతీ వోమనీలు ఉన్నాయట. రోడ్డు మూసుకుపోయి టూరిస్టులు ఆగిపోవడం వల్ల వాళ్ళని హోటళ్ళకి చేర్చడంలో బేరాలు బాగానే దొరికాయట.

అశోక్ తల్లి అందరికీ భోజనం వడ్డించింది. వాళ్ళెంత ఆదరంగా చూస్తున్నా మనసులో ఏదో భయం ఏమూలనుండి ఏ ఆపద వస్తుందానని ఆదుర్దా. ఆ రోజంతా గడిచింది. తెల్లవారింది. ఆ కుటుంబం వీళ్ళని కడుపులో పెట్టుకుని చూశారు. వాళ్ళకున్నదే ఆప్యాయంగా పెట్టారు. మధ్యాహ్నానికి అశోక్ సమాచారం తీసుకొచ్చాడు.

వందమీటర్ల మేర రోడ్డు కోసుకుపోయిందట. మిలట్రీ వాళ్ళు రంగంలోకి దిగారట. అక్కడిదాకా వాహనాల్లో టూరిస్టులను తీసుకెళ్ళి ఆ కాస్త దూరం నడిచి దాటిస్తే అటు పక్క మళ్ళీ వాహనాలు సిద్ధంగా ఉంచుతారట.

శ్రీహరికి ప్రాణం లేచివచ్చింది. అంతలోనే సమస్య గుర్తువచ్చింది. "అశోక్ నేను మళ్ళీ రైలు టికెట్లు కొనుక్కోవాలి. నా దగ్గరున్న డబ్బు చాలకపోవచ్చు. నా దగ్గర కొద్దిగా బంగారం ఉంది. అది తీసుకుని నాకు డబ్బిస్తావా?" అన్నాడు ఇంకా అతన్ని సాయం అడుగుతున్నందుకు సిగ్గుతో చచ్చి సతమతం అయిపోతూ

అశోక్ నొచ్చుకున్నాడు. "అదేం మాట సాబ్. నేను డబ్బిస్తాను. ఇంటికి వెళ్ళి నాకు పంపించండి" అన్నాడు

మర్నాడు పొద్దున్నే ప్రయాణం అశోక్ తల్లి పరోటాలు చేసిపెట్టింది. దార్లోకి మరికొన్ని కట్టి ఇచ్చింది. కళ్ళనీళ్ళతో ఆవిడ కాళ్ళకు దణ్ణం పెట్టింది శారద. ఆదరంగా దగ్గరకు తీసుకుని తల నిమిరింది ఆవిడ. శ్రీహరి కూడా వాళ్ళకి పదే పదే కృతజ్ఞతలు తెలియజేశాడు. అందరూ గమ్యం దాకా కలిసి అతిథులను సాగనంపారు.

బస్టాండ్ దగ్గర అంతా సందడిగా ఉంది. మిలర్రీ వాళ్ళు పూనుకుని అక్కడ పరిస్థితిని సమీక్షిస్తున్నారు. ఆడవాళ్ళు పిల్లతో ఉన్నాడు కాబట్టి వీళ్ళ కుటుంబానికి ఒక సీటు కేటాయించారు.

అశోక్ ని కావలించుకున్నాడు శ్రీహరి. "జాగ్రత్త సాబ్ వెళ్ళగానే ఉత్తరం రాయండి. మా ఇంట్లో మీకేమైనా అసౌకర్యం కలిగివుంటే క్షమించండి." అంటూవుంటే శ్రీహరి మనసు భారమైపోయింది

"సమయానికి దేవుడిలా ఆదుకున్నావు. నన్ను నమ్మి డబ్బిచ్చావు. నేను తిరిగి ఇస్తానో లేదో అనే అనుమానం అయినా రాలేదా అశోక్ నీకు?" అని అడిగాడు.

"అదేం మాట సాబ్. పొట్టకూటికోసం పోట్లాడతాం. కానీ నమ్మిన వాడిని మోసం చెయడం మన రక్తంలోనే లేదు కదా సాబ్. ఇక నేను చేసిన సాయం అంటారా ఆపదలో మనిషికి సాటి మనిషి సాయం చెయ్యకపోతే ఇంకెవరు వస్తారు ఆదుకోడానికి" అన్నాడు అశోక్.

"వెళ్ళగానే డబ్బు పంపిస్తాను. నువ్వెప్పుడైనా హైదరాబాద్ వస్తే మా ఇంటికి రావాలి" అన్నాడు శ్రీహరి ఆప్యాయంగా.

"అంతదూరం మేమేం వస్తాం సాబ్, మీరే మరోసారి రండి. నా జీప్ లో లోహ్ లడాఖ్ తీసికెళ్తాను" చెప్పాడు అశోక్.

బస్ హారన్ మోగించారు. మరోసారి అతని చేతులు పట్టుకుని కృతజ్ఞతలు చెప్పుకుని బస్సెక్కాడు శ్రీహరి.

బస్ నిండా జనం. కీమలాటలూ, పోట్లాటలూ. రోడ్డుపాడైన దగ్గర ఆ కాస్త దూరం నడిచేసరికి చుక్కలు కనిపించాయి. ఆర్మీ వాళ్ళ అదిలింపులు.

పతాన్ కోట చేరాక టికెట్లు చూపిస్తే సగం డబ్బు తిరిగి ఇచ్చారు. మళ్ళీ టికెట్లు కొనుక్కుంటే రిజర్వేషన్ దొరకలేదు. వెయిటింగ్ లిస్ట్ లో ఉంది. ఆ రోజంతా వెయిటింగ్ రూంలో గడపాల్ని వచ్చింది. అక్కడంతా చీదరగానే ఉంది.

రైలొచ్చాక టి.సి.ని బ్రతిమాలి చెయ్యితడిపితే దయతలచినట్లు ఫోజు పెట్టి రెండు బెర్ట్లు ఇచ్చాడు. రైలొక్కాక చూస్తే ఇంకా ఖాళీలు ఉన్నాయి.

కూలివాడు డబ్బులెక్కువ ఇమ్మని దెబ్బలాడాడు.

రైలు పెట్టికి కిందంతా వేరుశెనక్కాయ తొక్కలూ, ఎంగిలి కప్పులూ పడున్నాయి. అయినా ఎందుకో శ్రీహరికి చిరాకు వెయ్యలేదు.

"ఏది ఏమైనా మేరా భారత్ మహాన్!" అనుకున్నాడు.

